

PROTOKÓŁ z XXX posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 25 kwietnia 2025 roku, o godzinie 12:00 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Otwarcie Posiedzenia – p. Agnieszka Jankowska, Przewodnicząca Rady ds. Cyfryzacji.

Pani Przewodnicząca powitała członków Rady ds. Cyfryzacji oraz zaproszonych na posiedzenie gości.

Dezinformacja – kluczowe zagrożenia oraz sposoby przeciwdziałania:

- Przedstawienie informacji w sprawie działań podejmowanych przez MC – Pani Katarzyna Nosalska, Dyrektor Departamentu Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych w Ministerstwie Cyfryzacji.

Pani Dyrektor Katarzyna Nosalska poinformowała, że MC oraz NASK - koordynowany przez MC w kwestii operacyjnej w zakresie wykonywania zadań z obszaru przeciwdziałania dezinformacji współpracuje z kilkoma jednostkami. Obecnie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych we współpracy z Departamentem Cyberbezpieczeństwa MC koordynuje kwestie związane z dezinformacją w tematyce ochrony cyberprzestrzeni w okresie przedwyborczym. Pani Dyrektor wskazała dwa główne zadania realizowane wewnątrz MC oraz przez NASK - to jedna dotacja na monitorowanie sieci i rozwój narzędzi ułatwiających przeciwdziałanie dezinformacji oraz dotacja kilkuletnia na walkę z dezinformacją szeroko pojętą. Pani Dyrektor wspomniała także o dotacji celowej, ze względu na okres przedwyborczy - monitoring sieci pod kątem treści dezinformacyjnych w zakresie tematyki wyborczej, a w tej mierze nie tylko sam monitoring, ale również aktywowana została grupa operacyjna do bezpośredniej współpracy z platformami. Dwustronna współpraca została także nawiązana z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

- Przedstawienie działań podejmowanych przez MSZ w zakresie przeciwdziałania dezinformacji, w tym dezinformacji międzynarodowej – Pani Katarzyna Szaran, Dyrektor Departamentu Komunikacji Strategicznej i Przeciwdziałania Dezinformacji Międzynarodowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Pani Dyrektor Katarzyna Szaran wskazała, że MSZ traktuje zagrożenie dezinformacji z punktu widzenia zagranicznej ingerencji w przestrzeni informacyjnej naszego kraju. Zaczątek wiedzy i wymiany informacji z partnerami zagranicznymi znalazł się w MSZ ze względu na budowanie od 2017 r. zespołu przeznaczonego do tej tematyki, co było najprostszym rozwiązaniem dla uruchomienia koordynacji międzyresortowej. Obecnie gotowe jest Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów o powołaniu międzyresortowego Zespołu, jednak z uwagi na czas trwania procedury, Zespół na roboczo został powołany wcześniej. Pani Dyrektor wskazała, że prace Zespołu odbywają się w formule niejawniej, a docelowo będzie on działał stale w kontekście wypracowywania rozwiązań systemowych dla przeciwdziałania dezinformacji. Do zespołu dołączy m.in. NASK, MC, MON, MSWiA, KPRM. Współpraca

odbywa się także z partnerami zagranicznymi – z Czechami, Niemcami, Francją, Wielką Brytanią, jak również z Kanadą i USA. Drugim elementem, który Pani Dyrektor uznała za warty odnotowania to niedawne powołanie tzw. Rady ds. Odporności w MSZ, która obradowała na dwóch spotkaniach. Resortowi zależało na zaangażowaniu organizacji pozarządowych, biznesu oraz środowisk uczestniczących na co dzień w tej walce, by stworzyć grupę ekspertów w temacie FIMI (*Foreign Information Manipulation and Interference*), gdzie jest szansa zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, uzupełniania się nawzajem i znalezienia obszarów, w których jest dużo pracy do wykonania. Rysuje się perspektywa na zaangażowanie środowisk akademickich czy współpracę z samorządami w tym obszarze. W Zespole procedowany jest apel do społeczeństwa w kontekście wyborów pokazujący pewne mechanizmy zauważone zagranicą – operacje informacyjne, które uderzały w nasze wartości demokratyczne i procesy dla nas ważne dla uświadomienia społeczeństwa, że takie sprawy mają miejsce. Budowanie świadomości społecznej jest podstawowym, ale też długofalowym zadaniem, które MSZ próbuje uruchomić systemowo.

Pani Dyrektor wspomniała także o kompetencji współpracy na poziomie unijnym – jako członkowie UE, ale obecnie również prezydencja w Radzie UE, MSZ prowadzi od lat stałą współpracę z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych. W ramach punktów kontaktowych państw członkowskich, które dzielą się informacjami między sobą w zakresie stworzonego systemu, obecnie w okresie przedwyborczym w Polsce, uruchomiono dodatkowe monitorowanie kwestii dezinformacji rozumianej jako FIMI, czyli zewnętrznych prób ingerencji w naszym środowisku informacyjnym, raportujące i przekazujące informacje do NASK. Ponadto, w ramach polskiej prezydencji trwają konsultacje społeczne Europejskiej Tarczy Demokratycznej. MSZ zaapelował do członków Rady ds. Odporności o zaangażowanie w te konsultacje oraz zwrócenie uwagi na ważne aspekty z polskiej perspektywy. Jednym z priorytetów prezydencji jest bezpieczeństwo informacyjne, w które wpisane zostały zadania związane z szerzeniem idei Rady ds. Odporności na poziomie europejskim, ale także państw członkowskich.

- [Diagnoza stanu współpracy z platformami w zakresie zwalczania dezinformacji – Pani Agnieszka Lipińska, Kierownik Ośrodka Analizy Dezinformacji w NASK.](#)

Pani dr Agnieszka Lipińska wskazała, że w NASK jest kilka zespołów do spraw dezinformacyjnych m.in. monitorowania trendów narracyjnych, zajmujący się zagranicznymi narracjami i sposobem implementacji tych narracji do polskiej infosfery oraz zespół zajmujący się kwestiami z zakresu cyberbezpieczeństwa, analizy botów, powiązań, kampanii dezinformacyjnych i próby powiązania z kampaniami regionalnymi. Najważniejszym i pracującym 7 dni w tygodniu jest Zespół Monitorowania Cyberprzestrzeni, zajmujący się jednocześnie monitorowaniem, weryfikowaniem i zgłaszaniem dezinformacji do platform. Pani Dyrektor omówiła proces weryfikacji informacji, który odbywa się według europejskiej metodologii oraz system wewnętrzny. Poinformowała, że NASK przekazuje do MC raporty z materiałami, które następnie MC przekazuje zgodnie z właściwościami/poziomem zagrożenia/poziomem niejawności takiego materiału. Praca bieżąca instytutu to także

kwestie związane z doksztalcaniem, komunikacją, konferencjami, pracą naukową, ponieważ w NASK w większości przypadków szefami zespołów są doktorzy, w związku z tym utrzymywany jest komponent naukowy. Duża część pracowników NASK zdobyła doświadczenie w organizacjach pozarządowych.

Pani A. Lipińska nawiązała do współpracy z platformami w zakresie dezinformacji. W przypadku użycia wizerunku polityków bądź sławnych osób, do scamów i wyłudzeń, zgłoszenie jest bardzo szybko realizowane bez względu na platformę. Co do spraw dezinformacyjnych jest to kwestia uznaniowa, a mechanizmy, które kierują poszczególnymi moderatorami platform nie są do końca zrozumiałe, przy czym bardzo często zdarza się, że moderatorami są osoby nieznające języka polskiego, w związku z tym podczas zgłoszenia treści należy wyjaśnić kontekst kulturowy czy uwarunkowania. Ponadto, nie zawsze panuje zgodność pomiędzy tym, co NASK uważa za dezinformację, a tym co uważają platformy, mimo że są zobowiązane na mocy pewnych porozumień do definiowania tego typu materiałów i ich usuwania. Przedstawicielka NASK poinformowała, że instytut ma największą w Polsce skuteczność w realizacji zgłoszeń materiałów dezinformacyjnych. Zgłaszanie jest trudne i uciążliwe, ze względu na to, że nie wszystkie platformy dysponują formularzem zgłoszeniowym na poziomie instytucji, lecz z poziomu użytkownika - przy konkretnym wpisie należy się zalogować i często opisać sprawę w języku obcym tłumacząc powód, a następnie monitorować zgłoszenie.

Pani Dyrektor Katarzyna Nosalska dodała, że odbyły się rozmowy z platformami mające na celu wypracowanie dodatkowego systemu alertowego na czas przedwyborczy potwierdzany przez służby. Ze strony MSZ oraz MC głównym elementem rozmów była kwestia skrócenia czasu na usuwanie treści dezinformacyjnych z platform.

Pani dr A. Lipińska przedstawiła raport z danymi liczbowymi co do dezinformacji w ogólnym znaczeniu. W ubiegłym roku w kwestiach związanych ze zgłoszeniami za okres od listopada do grudnia platformy nie odpowiedziały na 40% zgłoszeń dot. treści dezinformacyjnych, przy czym istnieje podział na te najbardziej skuteczne platformy. Zauważyła, że potężny problem stanowi brak określonego czasu na rozpatrzenie zgłoszenia, co powinno być dość mocno zdefiniowane.

- [Jak budować odporność na dezinformację - Pan Patryk Zakrzewski, Wiceprezes Stowarzyszenia Demagog.](#)

Pan Wiceprezes nakreślił kontekst działalności stowarzyszenia Demagog – przede wszystkim punktem wyjścia jest kontrola obywatelska wypowiedzi polityków i polityczek, w tym kandydatów w wyborach, a następnie weryfikacja wedle ustalonej metodologii. Ponadto, weryfikacja treści pojawiających się w mediach społecznościowych. W kontekście aktualnych wyborów stowarzyszenie rozszerzyło działalność o analizę narracji przekazów obecnych w przestrzeni przedstawiających rzeczywistość w pewien konkretny sposób, który może być wyrazem interesów np. obcych państw (FIMI). Zdobyte doświadczenie jest wykorzystywane do szkoleń młodzieży, nauczycieli, dorosłych, seniorów oraz przedstawicieli biznesu i

organizacji pozarządowych, aby rozwijać umiejętność krytycznego myślenia oraz wzmacniać odporność na dezinformację. W kontekście aktualnych wyborów wprowadzono m.in. nowy format pozwalający reagować na narracje pojawiające się w obiegu publicznym, dający możliwość wydania ostrzeżeń, iż istnieje pewien obszar, w którym dezinformacja może się pojawić (*Fakty na bieżąco*). Ponadto, prezentowane są tygodniowe raporty dot. zewnętrznej ingerencji i manipulacji informacją oraz raporty dot. obecności kandydatów na prezydenta w mediach tradycyjnych i społecznościowych. Pan Wiceprezes opowiedział o funkcjonowaniu Stowarzyszenia w międzynarodowo - europejskim obiegu fact-checkingu. Jako organizacja fact-checkingowa stowarzyszenie jest członkiem kilku struktur europejskich - European Digital Media Observatory (EDMO), Central European Digital Media Observatory (CEDMO), European Fact-Checking Standards Network (EFCSN), Code of Practice on Disinformation oraz globalnej sieci IFCN.

Pan Wiceprezes wspomniał o postulatach/niezbędnych działaniach *fact-checking*: zapewnienie ciągłości europejskiego systemu monitorowania i przeciwdziałania dezinformacji, przeciwdziałanie fałszywym narracjom dotyczącym *fact-checkingu*, w tym oskarżeniom o cenzurę, monitoring i analiza porównawcza systemów *community notes* oraz programów *fact-checkingu* na platformach, zagwarantowanie przestrzegania przez duże platformy internetowe wymogów wynikających z Aktu o Usługach Cyfrowych, w szczególności w zakresie przeciwdziałania dezinformacji.

W dalszej części wypowiedzi Pan Wiceprezes wskazał, iż zastanawiano się także nad zaleceniami dot. regulacji. Za istotne uznano wprowadzenie instytucji koordynującej przeciwdziałanie dezinformacji oraz doprecyzowanie prawa penalizującego dezinformację, w szczególności dezinformację medyczną. Poruszony został także temat niezbędnych działań w edukacji medialnej, gdzie wymieniono m.in. wzięcie przez państwo odpowiedzialności za stan edukacji medialnej w Polsce ze wspierającą rolą organizacji pozarządowych i podmiotów rynkowych oraz zapewnienie długofalowego wsparcia finansowego dla organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją medialną.

Pani Profesor Karina Stasiuk-Krajewska reprezentująca Uniwersytet SWPS oraz *Central European Digital Media Observatory* (CEDMO), które jest częścią *European Digital Media Observatory* (EDMO) wskazała, że EDMO to potężna organizacja wykonująca pracę łączenia różnych środowisk i spojrzeń – badawczego oraz *fact-checkingowego*, w obszarze edukacji medialnej, szybkiego reagowania na zagrożenia czy wywierania presji na platformy. Podkreślona została rola współpracy międzynarodowej. Pani Profesor wspomniała o kwestii finansowania – huby przynależne do EDMO każdorazowo startują w konkursie na dofinansowanie – w ostatnim z tych konkursów wysokość wkładu własnego wynosiła 50%. Pani Profesor poruszyła także temat współpracy w grantie finansowanym w ramach programu Horyzont Europa, m.in. ze Szwedami, która funkcjonuje w ramach modelu *Disinformation Analysis and Resilience Mapping* (DISARM) – podkreślone zostało, że jest to największa i najbardziej kompleksowa próba z jednej strony naukowego opisu czym jest dezinformacja, a z drugiej praktyki *fact-checkerów*. Za interesującą inicjatywę uznała

Counter Disinformation Network – bieżące monitorowanie, analiza oraz reagowanie na treści dezinformacyjne w ramach współpracy międzynarodowej. Pani Profesor poruszyła także problem definicji dezinformacji w kontekście implementacji na grunt prawa i regulacji.

Jeden z członków Rady zauważył, że potrzebna jest platforma, która umożliwi wymianę informacji oraz szybką reakcję. Z uwagi na to, że dezinformacja to zjawisko mające ścisły związek z cyberbezpieczeństwem powinien powstać instrument ISAC – dezinfo. Wskazano, że dużą pracę wykonuje strona społeczna, ale potrzebne jest także zaangażowanie mediów cyfrowych. W toku dyskusji zauważona została konieczność wdrożenia koordynatora do spraw związanych z DSA w Polsce oraz kwestia zdefiniowana treści, które są treściami nielegalnymi. Ponadto, w przypadku dezinformacji istotna jest współpraca sfery cywilnej z wojskową. Zauważono także ważną rolę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, która monitoruje media cyfrowe oraz posiada kompetencje w zakresie działalności audiowizualnej. Wspomniano także o szkoleniach prowadzonych przez Krajową Szkołę Administracji Publicznej oraz NASK dla przedstawicieli samorządów z zakresu dezinformacji.

Pani Przewodnicząca poinformowała, że powstaną rekomendacje/stanowisko Rady ds. Cyfryzacji w przedmiotowym temacie.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz
2. Agnieszka Jankowska – Przewodnicząca
3. Michał Kanownik
4. Katarzyna Kopczewska
5. Janusz Kosiński
6. Jarosław Mojsiejuk
7. Krzysztof Silicki
8. Bianka Siwińska
9. Patrycja Staniszevska
10. Katarzyna Szymielewicz
11. Robert Trętowski
12. Sławomir Wojciechowski

Zaproszeni goście:

13. Katarzyna Nosalska, Dyrektor Departamentu Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych w MC
14. Katarzyna Szaran, Dyrektor Departamentu Komunikacji Strategicznej i Przeciwdziałania Dezinformacji Międzynarodowej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.
15. Agnieszka Lipińska, Kierownik Ośrodka Analizy Dezinformacji w NASK
16. Patryk Zakrzewski, Wiceprezes Stowarzyszenia Demagog
17. Karina Stasiuk-Krajewska, prof. Uniwersytetu SWPS, badaczka Central European Digital Media Observatory

Sekretariat Rady i pracownicy Ministerstwa Cyfryzacji:

18. Karolina Taczalska, Biuro Ministra w MC
19. Joanna Gójska, Biuro Ministra w MC